

Ա Մ Ո Ւ Լ

ՀԱՆՐԱՊԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Մանկի ինքնաշարժիչը 52 օրինակ է : Պոլիս, Մեծ Նոր խան վերի յարկ թիւ 6 :
Իսկա երեւոյթ փաստային ծախսը առնողին վրայ է :

Երասխն հինը կէս Օսմ. ոսկի : Պոլիս, Մեծ Նոր խան վերի յարկ թիւ 6 :
Մէկ թիւը դահիկան արծաթ : Պոլիս, Մեծ Նոր խան վերի յարկ թիւ 6 :
Անվճար նամակ չընդգնուիր : — Ժանուցման արդիւն : Պոլիս, Մեծ Նոր խան վերի յարկ թիւ 6 :

Թիի 924 Ժ.Դ.ՏԱՐԻ ԵՐԶԱՆ ԺԸ 1882 ԵՐԱՊ. 3 ԵՐԻԿԻՍ

ԲՈՎԱՆԻԱԿՈՒԹԻՆ ԵՆԻԹՈՑ
Դեղարուեալադէա Հայ երիտասարդ մը : — Գեղեցիկն
Արեւնայ Համ Գեղատաճանմայ օրիորդին Կենսադրու
Թիւնը (Ս/րալիւ) : — Անկեղծ յոգով : — Չաւարձալիք
— ճէհէղ — Հատընտիր բարոյականը : — Ժամանակացոյց
հարցաքննութեան Պերպլեան վարժարանին :

ԳԵՂԱՐՈՒԿԱՅԻՆ ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՐԱՐԴՆԵՐ
Տ. Սարգիս Տիրանեան Հայ երիտասարդն, որ բը-
նիկ Սամաթիացի և երեք տարիէ ի վեր Փարիզի մէջ
կաշխատի կատարելագործելու համար պատկերահա-
նութեան գեղարուեստի ճիւղը, որ նոյն իսկ Փարի-
զի մէջ Հայ ազգին գեղարուեստից մէջ ունեցած
զարմանալի հանճարը փայլեցնելու նոր ու պայծառ
փաստ մ'աւելցուցած է : Վերջին ատենս Պոլիս յը-
ղած է մի ընտիր ծաշակի և ընտիր վրձինի արդիւնը
դործ մը, որ Սպտուղլահան եղբարց դորժարանին
մէջ դրուած է ի տես :

Սոյն գործ, որ Հայկական գեղարուեստագէտ
հանճարոյն և Հայոց ճարտարարուեստ վրձնի փայ-
լերն ունի, վիճակահանութեան դրուած է 300 բաւ-
նի վրայ : Ամեն մէկ բաւնի երկու արծաթ մէծիտ
արդիւնքն ի Փարիզ Հայ ուսանողին ըրած երկամեայ
ծախույ պիտի յատկանայ :
Յիշեալ Հայ երիտասարդ աղքատիկ ծնողաց զա-
ւակ է : Մեծ Պաղատալեան իսկէնտէր էֆէնտիի
լանիւք ղնադած է ի Փարիզ և երեք տարուան ծախքն
ալ ազգին այլ և այլ բարերարաց կողմանէ եղած հան-
գանակութեամբն հոգացուած է : և այդ հանգա-
նակութեան այն ատեն մեր Տաճիկ Հայրենակիցներն

անցամ ժամանակելու պատին ըրած էին : Աւրեւն
բանի որ Հայ երիտասարդ մը իւր կատարելագործե-
լու վերջին վայրկեանին հասած է, որով Հայ ազգին
հանճարեղ արուեստաւորաց դասուն մէջ նոր պար-
ծանք մ'ալ պիտի աւելնայ, ամենայն սիրով մաս-
նակցելու է սոյն պատկերի հանգանակութեան :

Բայ չտանք թէ Հայը Փարիզ խրկեցին ուսա-
նող մը հինգ տարուան համալ և երեք տարուան
ծախքը հաշուով երբ Հայ հանճարն սկսաւ իւր ծաղիկն
տալ, զլացաւ զայն պաշտկաներ և թուամեցողին :
Ազգային տաղանդաւոր երիտասարդները աղ-
դին պատուոյն դոհարներն են : Իսկ դիւանանք նոցա
յարգը, զի ուր որ ալ լինին նոցա պիտի փայլին
լանանք որ մեր մէջ և մեղմով փայլին և ազգն իրեն
երախտապարտ հանճարեղ զաւակներն շարացած տես-
նէ : —

Ինչպէս կանխաւ ծանուցած էինք, Հինգ շարթի
որ Բօսէրթեան վարժարանի մրցանակաբաշխութեան
հանգէսը կատարուեցաւ նոյն վարժարանի մէջ ընդ-
տախագահութեամբ Ամերիկայի Դեսպան Ուալէս
Ղօրավարի :

Հանգէսը խնամ չընդունեալ և ամենայն կա-
նոնաւորութեամբ կատարուեցաւ և ինն աշակերտանի
որք են Պ. Սրչակ Մանուկեան, Պ. Մեյքըն Մեքըն-
եան, Պ. Արտաշէս Մ. Մկրեան, Պ. Թարութիւն
Սպեան և Յ Պօլլար աշակերտք իրենց ուսմունքն ա-
ւարտած լինելուն վկայականին ընդունեցան :

Ի սրտէ կը շնորհաւորեմք յիշեալ ուսումնաւորտ
աղնիւ պարոնայքն : —

Ս Ի Բ Ա Վ Է Պ

ԳԵՂԵՑԻԿԵՆ ԱՐՄԵՆՈՅՇ

ԿԱՄ

ԳԵՂԵՑԱՍԱՆԱՄԵՆՆԵՑ ՕՐԻՈՐԻ Ի ՄԸ ԿԵՆՍԱԿՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բ.

Գեղեցիկն Արմենոյ յաստիկէ խնկաբոյր խորանի մի ներքեւ՝ դալարեաց կանանչագեղ թաւիչի վրայ նստած, որ կարծես երկնքէն յերկիր պանդխտած եւ մարդկային մարմնոյ մէջ գոգեալ հրեշտակ մ'էր՝ կ'երգէր։

« Աստուած իմ . բնութեան մէջ ամէն ինչ կ'ստիպի եւ կ'սիրէ : Ամեն ուրեք երգ, ճաճանչ, ծաղիկ, հրճուանք եւ սեթեւեթ է : Լոկ կարծես իմ դէմք չունի ժպիտ, եւ իմ սիրտ չունի ցնծում : Սէ՛ր, սէ՛ր, քանի՛ կ'ըզիչ են քո բոցեր, եւ քանի՛ խոցողիչ են քո նետեր : Այն օրէն՝ յորմէ՛ վզացի թէ իմ երջանկութիւն, իմ կենաց քաղցրութիւն՝ իմ սեռէն տարբեր սիրելի էակի մի մէջ կ'կայանայ . այն օրէն՝ յորմէ՛ նա փոխանակեց ինձ մի ժպիտ, կարծես իմ հոգեոյս հաղորդեց մի նոր գոյութեան դադանիք : Ո՛հ, այն օրէն ի վեր, երբ չ'տեսնեմ զՆԱ, սղաւորէ աւելի տխուր եւ որքէ՛ մ'աւելի անտէր կ'համարիմ ինքզինքս : Առանց ԱՆՈՐ՝ իմ հօր պալատներ բանտ կ'թուլն իմ աչաց . սաժիշտներ՝ որք կ'սպասարկեն ինձ, բանտապահներ են դոգ, իմ մայր, զոր անչափ կ'սիրեմ, կարծես առանց Անոր նուազ սիրելի է, Ո՛հ, իմ մատղայ հոգեակ, սա ծաղիկն է : Ինչպէս ծաղիկն առանց շողի եւ ցօղի կ'գունատի, կաղաղի, իմ սիրտ ալ առանց ՆՈՐԱ՝ կ'ծիրբի, կ'ծնդի : Սակայն ո՛ւր է . տակաւին ճեկա՛ւ : Աստուած իմ, ի՞նչ պիտի ըսեն իմ ծնողք, երբ հիմակ երեսն եւ հային իմ մահճակալ, փնտոեն տան բոլոր կողմեր : Մարդ խրկեն բոլոր մեր աղգականաց, բարեկամաց, ընկերաց տուներ : Դպրոց, Եկեղեցի երթան եւ զիս չ'դռնեն . սակայն ինձ ի՞նչ փոյթ թէ իմ ծնողք եւ բարեկամք այժմ ի՞նչ կ'խորհին զինէն . բաւական է զի ես իմ սիրելւոյ վրայ կ'խորհիմ : Ներքէ, Աստուած իմ, Նորա սիրոյն համար մինչեւ իսկ մենիկ միայնակ աստ եկի : Ես որ ամեն օր առանց կառքի եւ սպասաւորի իմ ծնողաց աչքէն քայլ մ'հեռի գնալ չ'էի իշխեր կամ գիտեր՝ տե՛ս, սէրն որքան իմ տխրութիւն զօրացուց եւ որքան համարձակեցուց իմ յանդգնութիւն, զի ակար եւ անփորձ աղջիկ մը լինելով, մեր նաւապարներէն աւելի աներկիւղ համարձակութեամբ նստայ նաւ, եւ ծովն ու դաշտեր անցնելով եկի հոս : Տես աղամանդեայ ապարանջաններս դաստակացս վրայ կ'իայլին : Կուրծքիս վերայ՝ տես յակինթ, զլրուխտ եւ ականակուռ գարդեր լի են : Շափիւղ զինդեր՝ անկանջէս կախ, եւ դեռ զարդասենեկիս արկեղաց մէջ, եւ հայրենական բոլոր անպառ զանձեր եւ ժառանգութիւններ հաճելի չեն . երբ առանց Նորա անցնեմ զիմ կեանք : Ո՛վ Գեղամ, Գեղամ, իմ սիրելի աղբարիկ, ո՛ւր ես, մոռցա՞ր թէ Արմենոյ զեղ կ'սպասէ : Չե՞ս գիտեր թէ այլ եւս ես մի աչք եմ որ լոկ գգեղ զիտել կ'փափաքիմ, ականջ մ'եմ, լոկ գգեղ կ'սիրեմ լսել : Շրթուք մ'եմ որ լոկ զքէն խօսիլ կ'ստործիմ : Իմ միտք լոկ զքէն կ'սիրէ խորհիլ : Առանց քեզ ցերեկն ինձ

դիշեր եւ լոյսն ինձ խաւար է : Ո՛հ, իմ սիրտ չէ լոկ որ սէր կ'սխալ բնութեան մէջ ամեն ինչ սէր է : սէ՛ր կ'ըռերեն ծաղկունք, սէ՛ր կ'դգչէ առուակ, սէ՛ր կ'մրմնջեն հողմունք, սէ՛ր կ'ճռուողեն թռչունք, սէ՛ր կ'կաթեն երկինք, սէ՛ր կը ճաճանչէ ճառագայթն : Սէ՛ր թող մնչէ եւ Արմենոյ : Աստուած իմ, առջիմմէ՛ ուսուցիր կամ տուիր զգալու բնադղումն իմ սրտի : Ե՞ր արդեօք այսպէս դերի եմ դարձած Նմա, որ պիտեաց երեսն ի վեր երբեմն հայելն իսկ կ'չիկնէի : Չա՛րուհի, պաշտելի՛ հոգեակ եւ իմ սիրական քուրուկ . Տի՛րուհի, իմ նաղելի՛ ընկերուհի : Մա՛նիկ, փափկասիրտ դու մոտեմուհի . Սո՛ւլթան, չիկնո՞տ մանիշակ . Վի՛րթին, հանճարեղ քնարուհի . եւ դուք, ո՛ սիրելի դասընկերք, երբ այսօր դպրոց երթաք եւ չ'տեսնէք ձեր քով զԱրմենոյ, կամ թէ յանկարծ իմանաք թէ Արմենոյն այս առաւօտ կանուխ աներեւութացե՛ր է, ի՞նչ չանթահարում պիտի կրեն ձեր փափուկ սրտեր : Արչափ արցունք պիտի անձրեւեն ձեր աչքեր, որք արդէն վարժ են թեթեւ վշտէ մը տարափի պէս տեղալ այն գերարտօս արցունքներ, որք մելանի չափ թրջած են ձեր գրադարաններ եւ լեղւոյ չափ դառնացուցած են ձեր եւ մեր վարպետի սիրտ : Ի՞նչ պիտի ըսէ նաեւ իմ մտքի վարպետ, որոյ անաչառ եւ խիստ դատաստաններէն այնքան կ'զարհուրիմ, որքան կ'զարհուրիմ Աստուծոյ վերջին դատաստանէն : Աստուած իմ, ի՞նչ ընեմ . բայց դեռ չեկաւ Գեղամ եւ ես մինակ եմ : Ոչ ոք կերեւի, բացի թռչունէ եւ միջատէ : Ո՛հ, հողմեր . ձեր չչունչին հետ խառնելով իմ կարօտալիր հառաչներ . կամ դուք թռչնիկներ՝ ձեր երգոց մէջ կամ թեւոց տակ ծրարելով իմ սրտի ծածուկներ հաճեցէք տանիլ ընդ շուտ առ Գեղամ, առ իմ սիրուն ախբարիկ որ փութայ գալ առ իս : Մինակ եմ . երկինք ձեզուն, երկիր պատուանդան, թուփեր ինձ պարիսպ : Անշուշտ սա անտառներ լի են վայրի գազաններով, յեղուզակներով, հողկահարներով, որք անմեղն բզբտել եւ կողոպտել դիտեն լոկ : Ի՞նչ անխոհմութիւն : Աստուած իմ, դու որդմէ՛ : Ամեն տեղ լոյս, լոկ իմ սիրտ խաւար է . ամեն ինչ ազատ է եւ աներկիւղ, լոկ ես գերւոյ պէս կարծես շղթայակալ ու վեհերոտ եմ : Սակայն, քաջութիւն, Արմենոյ . միջէ՛ որ մի օր — եւ ամեն օր — քո վարպետ՝ որ գեղեցիկ սեռին փափկութեան եւ տկարութեան հակառակ, զայն Արական սեռի սպարտական չարքաշութեամբ մեծցնել կ'տենչայ, Ըսաւ՝ « Օրիորդներ, փոթորկի դաւակներ . լինելու է : Ավելիան որչափ կատղի, դուք Աղկիոններ էք, երբ անմեղ էք, մի վախնաք . երբ անկեղծ էք, մի՛ կասկածիք : » Արդ՝ քանի որ փառադի մէջ արիանալն, անմեղ եւ անկեղծ լինելն փրկութեան յոյսեր են, ինձ ուրիշ բան չ'մնար ընել աստ բայց եթէ անվեհեր սպասել Նմա, որոյ համար կեանքս ամբողջ զո՛հ կ'տամ օրրով եթէ հարկն ու ստիպումն պահանջեն : Ո՛ւր մնացիր Գեղամ . չե՞ս գիտեր թէ՛ Քո համար այսօր ամեն վտանգ յանձն առնելով միմիայն խօսք, խօսք կապ տուինք զիրար հոս դանել եւ վճռել մեր ապագան : Ահա կէս օր է եւ դեռ ո՛չ ոք կուգայ փնտոել զԱրմենոյ, Ո՛հ, իմ սիրուն գեխճանիկ, այս առտու արդեօք կաիկ ու ջրիկ տուի՞նք քեզ . ոսկի վանդակիդ միջէն դուն միայն աեսար այս առտու իմ մեկնել : Եթէ թեւերդ աղաւտ լինէին անշուշտ վաղու եւս եկած զիս դատած եւ երգերուդ սուրեւրովն զիս մխիթարած էիր : »

Սակայն երբ Արմենոյ այս բանաստեղծական մտածումն

ներոյն կ'օրօրուէր աւ վեհերոտ աչերն՝ աստ անդ կ'յածէր, յանկարծ հեռուէն խումբ մ'աւաղակարարոյ մարդիկ՝ ամենքն ալ սպառազինեալ, վիթխարի հասակով, գիտաբոլե մաղերով, մացառ ալիքով տեսնուեցան. Արմենոյ այս հրէշներն տեսածին պէս սարսափէն ոկաւ տենդահարի նման դողդղալով ականալ եւ դալկանալ. Այդ վայրենաբարոյ եւ խռորահասակ անճոռնի մարդեր սովալլուել վազրերու նման կ'վազէին առ Արմենոյ ժօտեցան. Արմենոյ հոգեվարժ ինկաւ թէ մարեցաւ. Արմենոյ, Աստուած ողորմի. էր գլխուդ բերիւր աս ձուռն ու կարկուտ. Աւաղակաց խումբ մ'էր, մի գեղեցիկ պատանի 18 ամեայ՝ ձեռքն ու ոտքն կապած՝ իրենց հետ եւ ետեւէն կ'քէշէին. Եւ ահա աւաղակախումբն եկաւ կեցաւ հոն. Բար. Արմենոյ նուաղածի, խեղացնորի չափ խռոված՝ դալա-րուաին վրայ դնորած էր. զի դառնուել մ'էր դայլերու վոհ-մակի մի մէջ կամ բոյնէն ինկած ձաղուկ մը՝ անգուլթ ան-դգներու եւ գիշատիչ բաղէներու մաղիւններու մէջ. Թէ ի՞նչ եղեւ մեր փափուկն ու դեղեցիկն Արմենոյ այս բիրտ ու արեղ հրոսին առջեւ. Սպասենք տեսնել:

(Գտլ անգամ)
ԴԵՐԵՆԻԿ

ԱՆԿԵԼՈՅ ԺՈՂՈՎ

Շար. տես թիւ 923

— Խօսկի Մամիկոնեան վարդան հսկայ զօր-վարին է. Ըհ. . . վարդապետ պիտի ըսէի զօր-վար ըսի:

— (Ամենքը միաբերան) Հոգ չէ, արդէն ինքն ալ թէ իւր անուամբն ու մականուամբը և թէ իւր հըս-կայութեամբը իր անուանակիցէն վար չը մնար, մի-այն թէ մէկդմէկէ տարբերութիւննին թաշին և սու-րին մէջ տեղն է:

— (Ատենապետ) Այո, ես ալ ճիշդ ասոր հա-մար չփոթեցայ, ֆախատ մնաս չունի. տաճկական առածիւ կըսի թէ՝ «սէն սէօլէյէնէ պաղմա, սէօլէյ-տէնէ պաղ»:

— Եղբայրք, ինչ կը ծեծալիք իմ անուանս ու մականուանս վրայ. արդէն ամենուդ ալ անուններն ու մականուններն «տէլսէ չաթմա» չինծու բաներ են. Նիկանովը Իւսիլիճեանը՝ Եղնիկ Ապահունի, Խորէն Գալֆեանը՝ Լուսինեան. Միհրան Մանուկեանը՝ Յով-հաննէս վարդապետ Արշարունի. Կարապետ վար-դապետը Բագրատունի կըլլայ ահ՝ վարդան վար-դապետը Մամիկոնեան. եղեր է տէյի մեղք մը նէ դործեր, մանաւանդ այնպէս մականուն մը ընտրած եմ ինծի որ թէ կազմութեանս և թէ անուանս խիստ յարմար է, որովհետեւ եթէ մէյ մը սանկ ձեռքս սա-վուրով ընծմնէ՝ վկայ է Տէր ամենքդ մէկէն սկսա-վելի թուղթի պէս գետնը կը փռեմ:

(Այս միջոցին Ատենապետ Սրբազանը նստած տեղէն դիզ մը վեր կը ցատկէ.)

(Մէկ քանի ձայներ) Մենք հոս մէկդմէկու ոյժ փորձելու համար չենք գումարուեր:

— Թէպէտեւ ոյժ փորձելու չենք եկեր, բայց երբ կը տեսնեմ որ ձեր մէջէն ոմանք զիս ծաղրել կուզեն, այն ժամանակ կը պարտաւորիմ ես այդ տխուր փորձը ընելու, որովհետեւ իմ վարդապետ ըլ-լալուն բուն պատճառ ուրիշ բան չէ, բայց եթէ իմ անձիս դէմ մէկը ամենափոքր նախատինք մը ըրած ատեն, զայն մէկ հարուածով տապալել:

— (Պօղոս Վ. Նաթանեան) Կեցցէ՛ս, քաջ Վար-դան վարդապետ Մամիկոնեան կամ անվեհեր Մա-միկոնեանդ վարդան, որ վարդապետ ըլլալէ աւելի զօրապետ ըլլալու մարդ ես եղեր:

— Այո, շատ ճշմարտ է. ես այն օրուրնէ երբ տեսայ և համոզուեցայ որ այլ ևս Հայաստանի Ժո-ղովրդոց վրայ Մեծն Տիգրանայ և աշխարհակայ Ար-տաշէսի քաւազանին տեղ, Մեծն Ներսէսի անարժան յաջորդաց դաւաղանք պիտի թագաւորէ, այն օր-ուրնէ համոզուեցայ որ ինծի ուրիշ ասպարէզ չկայ. բացի վարդապետական Ս. կոչումէ, սիրելի ազգիս ծառայելու համար. այս պատճառաւ որոշեցի վար-դապետ ըլլալ. ապա թէ ոչ՝ ես քաջագործութիւն-ներ ընելու համար ծնած մարդ մ'եմ:

(Ընդհանուր սաստիկ ծափահարութիւն)

— (Չայն մը) Ատենապետ Սրբազան, ազգարա-րեցէք իրեն որ իւր խնդրէն դուրս ուրիշ խնդրոյ վը-րայ չխօսի:

— (Ատենապետ) Ես կռնակիս եռմորուսը ուտե-լով պաղնիկ երթալու ժամանակ չունիմ. չէ՞ք լիսիւր կոր, մարդը Վեր դարնիմ, կը մեռնիմէն պաշխա խօսկ չիներ կոր:

(Պօղոս Վ. Նաթանեան) Տեա՛նք հիմայ ինչպէս կակըղնասը կերար, ես խօսած ատենս միշտ խօս-քերս կընդմիջէիր կոր. ֆախաթ այս աշխարհիս մէջ միշտ իրաւունքը զօրաւորագոյնին կողմն է:

— Հայր Պօղոս, ես այդ քու ըսած խօսքդ չեմ ընդունիր. իմ համարձակութիւնս սուրբ է. յայտ-նած դադափարներս ալ անկեղծ և ես այս ժողովէն ուրիշ բան չպիտի խնդրեմ այժմ, այլ միայն Պօլսոյ գմբեթաւոր եկեղեցիներէն միոյն քարապշտութիւնը, որ երթամ ահեղագոյ քարոզեմ Տիրոջ վարդապետու-թիւնները:

— (Ամենքը միաբերան) Խիստ լաւ, շատ լաւ:

— Ըստ անդարձ որոշման Անկերոյ պատկառելի Ժողովոյ, հաստաբաղուկ և քաջաբարոյ վարդան վարդապետն Մամիկոնեան, կարգեալ է քարոզիչ

յն թուանիստ Մայր եկեղեցւոյն որ ի Գումգարու և անդ զօրհանապաղ քարոզեցէ զբանն Տեառն և աղատեսցէ տեղաբնակ ժողովուրդն ի կէվէդէութենէ Զաքարիա վարդապետի . զի նա երբ «Անուն Հօր» ասելով «կօի քարոզութեան», ժողովուրդ նա դուրսէ ճիւղ առնէ և եկեղեցին մնալով դատարկ, բազում զնասս եղիցի, եղիցի և եղիցի Զաքարիա վարդապետի հոգաթափն տամն ելցի ամէն .

ԶՈՒՍՐՃԱԼԻԲ

Այս շարժութիւն ծովակալ Մէլուրի արձակած գընդակներէն մին ալ Մամուլ խմբադատունը ինկաւ . Տուած կտրուտը մեծ չէ . Մամուլ Աղեքասնդրիս և Դահիրէի մէջ ունեցած տասն երեք բաժանորդներն են, որ թղթատար շողենաւներուն իրենց երթեւեկութիւնին դադրեցնելուն, Մամուլ ալ մէկ խալէմէն 13 բաժանորդաց թերթերը դադրեցնելու պարտաւորեցաւ .

Դէշ մարդը եօթը փողոցի զնաս ունի կրսեն նէ սուս չէ եղեր .

— Ինթանբօլ զաղէթածըլարը իլէ Լիւրօա զաղէթածըլարը պէյնինտէ պիր Ֆէրը (վար մը) .

— Յարիը շուքի . Ինթամպօլտարի զաղէթածըլարըն էն միւթեպէրի կիւնիւք բուլ բարաւընը տիւչիւնէ տիւչիւնէ չրգմաղ սօդադլարը տօլաշըր . Լիւրօա զաղէթածըլարըն էքսէրիսի տէ մախսուսի վարօրլարըլա պէֆրէրիւնէ տիւնեալը տօլաշըր .

— Մախսուսի վարօրլարը ըլա մը .

— Լիւլէթ , նէ գանն էթտին . Նիւ Եօրք Հէրալտըն գօսգօճաման պէշ տիրէկի վարօրը , Թօրհանէնին ուշընտա տէմիւր աթմըշ տուրուշօր , ինանմասն կիթ պաղը վէր .

— Մարդուն մէկը Մահմուտ Դաշալէն անցած ա-

տեն տանձ ծախօղ մը կըսէ իրեն .

— Ալանա էֆէնտի , նէ պաղընօրսըն , ասըլ Մուստաա պէյ .

— Սահիհ Մուստաա պէյ մի պու .

— Վալլահ , սանա եէմին . Մուսթաա պէյ տիր .

— Չօդ չէյ , Մուսթաա պէյ պու գատար սէն . Իր գօնչուլ օլուսն տա պէն թանըմայըմ .

«Բահանայ մը» եկեղեցւոյ մէջ աղքատաց համար ողորմութիւն կը հաւաքէր . մօտենալով մեծահարուստ աղետականի մը թապալօր կը ներկայացնէ .

— Ստակ չունիմ , կըսէ աղահը ծանրութեամբ .

— Ահաւասիկ , կը պատասխանէ յոլորմած քահանայն , առէք , ևս ալ արդէն աղքատաց համար կը ժողովեմ .

Լուղովիկոս չորեքասաներորդի արքունականներէն ամենէն աւելի անգութ և ժանտատեսիլը երբոր կը մեռնի , կերթան իմացներու դաշն թաղաւորին՝ ըսելով .

— Տէր արքայ . Պ. Տ. աւանդեց իւր հողին Աստուծոյ ձեռքը .

— Կը տարտիւսիմ կըսէ թաղաւորը , թէ Աստուած հաւանած ըլլայ ընդունիլ դայն .

* *

Ճարտար բօխչի մը կը հրաւիրուի ցնորեալ հիւանդի մը այցելութեան . շատ մը հարցմունքներէ յետոյ , հիւանդը կը խօստովանի թէ՛ կուտէ , կը խմէ ու հանգստութեամբ կը քնանայ , որով բժշկին առջև առողջի մը կատարեալ յատկութիւնները կը ցուցնէր .

Բօխչիը տաշած կըսէ .

— Ուրեմն թող տուր ինձ որպէս զի ասոնց հակառակ գեղեր տամ . որով թէ խելքով և թէ մարմնով հիւանդ ըլլալդ յայտնուի .

* *

Պատերազմի մէջ վիրաւորեալ երիտասարդ մը հիւանդանոցին մէջ պառկած ողորմագին հառաջանքներ կ'ործակէր .

Վիրաւորման մօտենալով կը հարցնէ .

— Ի՞նչ ցաւ ունիս , ո՞ր տեղդ ամենէն աւելի կզգաս .

— Ահ տէր , կը պատասխանէ պատերազմասէր զինուորը , իմ զգացած ցաւս բանակն է .

* *

Հոգաթափի վաճառական մը՝ մէն միւ զոյգը վեց ֆրանգի կը ծախէր . և լաւ (չահաւոր) առուտուր մը կընէր . Ինչ վերջը ուրիշ մ'ալ երևան կելայ ու մէկ զոյգը հինգ ֆրանգի կը ծախէ . այնպէս որ միւսը բոլոր իւր յաճախորդները կը կորսնցնէ .

Օր մը հակառակորդին հանդիպելով՝ գինեատեն կը հրաւիրէ դայն ու բաւական գինովնալէ յետոյ , իրենց առուտուրին վրայ խօսք կը բացուի .

— Բարեկամ , կըսէ առաջինը , ի՞նչ չահ կունե-

նաք հողաթափին զոյգը հինդ ֆրանգի ծախելով ին-
ծի գալով՝ երեսի կաշին կը գողնամ և այնպէս կը շի-
նեմ . սակայն ապով հանգերձ հազիւ ապրուստս կը
հանեմ :

— Պարոն, կը պատասխանէ միւսը . իմ շահս այն
է որ ես բողբոլիւն պատրաստ կը գողնամ :

Մարդ մը կար որուն սովորական զաղրալի աղ-
տեղութիւնները իւր հայրենակիցներուն ծանօթ էր .
բարեկենդանի որ մը ուզեց դիմակ դնել :

— Եթէ կուզես լաւագոյն դիմակաւոր մ'ըլլալ ,
կըսէ դրացիներէն մին , բռնական է միայն աղէկ մը
լուացուիս և մարդը շապիկ մը հագնիս :

Սապատող մը կըսէր օր մը քարոզչի մը .

— Կտրդ ապետ, անցեալ կիրակի քարոզեցիք թէ
բոլոր բարի բաները Աստուած ստեղծած է . ուրեմն
նայեցէք իմ կաղմութիւնս :

Քարոզիչը լաւ մը զննելով զայն՝ կըսէ .

— Սիրելի գաւաիս , ձեզի բան մը չպակսիր . կա-
պահուցնեմ քեզ թէ սապատողի մը բոլոր յատկու-
թիւնները ունիս :

Կըյօրանցեա քովս հա՛ , ըսաւ նախանձառ կին մը
էրկանը .

— Հրեշտակս, պատասխանեց մարդը . էրիկ ու
կնիկ մէկ անձ ըսել է . չե՞ս յիշեր պակուած ատեն-
նիս ի՞նչ ըսաւ քահանայն և եղիցին երկոքեան ի
մարմին մի . արդ երբոր մինակ ըլլամ կը ննջանամ
հարկաւ :

Ծոյլ տղուն մը հարցուցին թէ առտունները ինչո՞ւ
այնպիսի ուշ կենէ անկողնէն :

— Պատճառը այն է որ , պատասխանեց աղան ,
ամեն առտուն խորհուրդ ունիմ , աշխատասիրութիւնը
խորհուրդ կուտայ որ ե՞նեմ , նոյն միջոցին ծուլու-
թիւնը վրայ կուգայ և կըյօրդորէ զիս որ պառկած
կենամ : Երկուքն ալ բազում փաստեր յառաջ կը բե-
րեն իրենց առաջարկածին իրաւացի և օգտակար ըլ-
լալը հաստատելու համար . հարկաւ երկուս կողման
ունկնդրութիւն ընող ես պիտի ըլլամ . հազիւ թէ
դապաստանը կը կտրեմ կը լանցնեմ նայիս որ ցերեկ-
ուան ճաշը կը հանեն :

Ծեր մարդ մը շորին հեծած գլուղ մերթաւոր նոյն
ճամբուն վրայ երկու ձրիկաներ ալ կային որ ձե-
րունոյն մօտենալով՝ մին աջէն և միւսը ձախէն մկան
զայն ծաղրել ըսելով անոր .

— Շիտակը ըսէ . բարեկամ , դու տուելի յիմա՞ր
եա թէ չոյորդ :

— Շիտակը լաւ չեմ գիտեր պատասխանեց ծե-
րուկը , բայց սա գիտեմ որ հիմակու հիմայ երկու-
քին մէջ տեղը կը գտնուիմ :

Մայր մը իւր տղուն .

— Ծօ չե՞ս ամենար . վրադ գլուխդ նայէ թէ
ո՞րչափ ցեխտեր ես . կորի դնա վրաս մի քսուիր :

— Մայրիկ , մեր կատուիկն ինէ աւելի արատ-
ներ ունի վրան , ինչո՞ւ զայն գգուելով կը շոյես ու
զիս կը վռնտես :

Կոյր մը այրի կնոջ մը հետ կամուսնանայ . ա-

սանք շատ տարիներ իրարու հետ սիրով և խաղա-
ղութեամբ կը կենակցին . Օր մը այլը երեկոյեան
գէմ սովորականէն 1-2 ժամ կանուխ տուն կը դառ-
նայ : Կինը իւր էրկանը այսպէս շուտով տուն վե-
րադառնալուն վրայ զարմացած էրկանը երեսը կը
նայի , բայց ո՞րչափ մեծ կըլլայ իւր ցաւն ու վիշտը
երբ կը տեսնէ էրկանը կուրուրթիւնը . ուստի հառա-
չելով կըսէ .

— Բա մարդ , կոյր ես եղեր հա՛ , վախ , վախ ,
վախ . . . :

— Սլաշտան պուխարճա գարը , կը պատաս-
խանէ էրիկը . չի՞մտի մի կէօրիւյօրսուն քէօր օլտու-
ղումու :

— Բա իրաւոր հիմայ կը տեսնամ կոր , չի՞նքի
ամենեւին երեսդ տեսած չունէի , ամեն ատեն ձեռ-
քդ կը նայէի :

Խիստ չքաւոր և հացի կարօտ աղքատ մը ծանր
յանցանքով մը բռնուելով դատաւորին առջև կը հա-
նեն . դատաւորը նորա յանցանաց մասին պէտք ե-
ղած քննութիւնն ընելէ յետոյ կը յարէ .

— Ինչո՞ւ կ'ապրիս դու :

— Տէր իմ , կը պատասխանէ աղքատը , ինչո՞ւ
կ'ապրիս մի հարցներ , ինչէ՞ն կը մեռնիս հարցուր .
այն ատեն պիտի պատասխանեմ թէ անօթութենէ :

Պատերազմի մը ժամանակ դժբաղ խումբ մը երբ
կը պատրաստուէր պատերազմի դաշտը երթալ և ա-
մեն ոք իրենց սուրը սրելու կըրպղէին , երկնոտ զին-
ուորի մը որ սուրը բռնած կեցած էր , հարցուցին
թէ ինչո՞ւ իւր սուրը չե՞ր սրեր ու պատրաստէր :

— Ես իմ ոտքերով պիտի ցցնեմ ըսչութիւնս և
ոչ թէ սրով , պատասխանեց արի զինուորը :

Ճ Է Հ Է Ձ

Թուրքմանտա խաթունը վերջապէս իր թոռնուհւոյն թագն ու պսակը պահնելու բարեբաղդութիւնն ունենալով, հարսանեաց հանդէսին հետեւեալ օրը՝ երկուշաբթի առաւօտուն կանուխ պատրաստուեցաւ հարսին ճէհէզը հրաւիրելոց ի տես դնելու :

Տան վերնայարկին մեծ սենեկին մէջ հաւաքուած էին փեսին մարդիկը, մայրը և երեք քոյրերը, մօրաքոյրը, հօրաքոյրը, քեռորդիքը և համայն ազգաներն ու բարեկամներն :

Թուրքմանտա խաթունը առաջնորդութեամբ խրափուղ կնոջ հանդիսականաց մէջէն անցնելով ծանրաքայլ, կերթայ կը մօտենայ անտուկին և բանալին խօթելով կը բանայ դայն ու ինք անմիջապէս մէկ կողմ կը քաշուի կոտորուելով :

Մարթա տուտուն (խափուղ կինը) հանդերձեղինաց ծրարներուն վրայ փռուած քրօշէ ծածկոցին մէկ ծայրէն բռնելով կըսէ .

— Թո՛ւ, թո՛ւ, թո՛ւ, մաշալլահ, դըրգ պին մաշալլահ. տիյօր եավրուներս, դուք ալ ինծի պէս մաշալլահ չըսէք նէ չի պիտի պանամ, դէրէ չար աչք կայ պարի աչկ կայ :

Այս առաջարկութեան վրայ կսկսին ամենքն ալ «մաշալլահ, մաշալլահ աղաղակել, անանկ որ եթէ Մարթա տուտուն «ապրիք եավրուներս ալ հերիք է» չըսեր, մաշալլահներուն սօնը չի պիտի դար :

Ծածկոցը կը վերնայ և Մարթա տուտուն անոր տակէն մեծկակ ծրար մը դուրս քաշելով կը նետէ գետինը փռած գորգին վրայ ու կըսէ .

— Տէ, նայեցէք :

Պօխճան քակելու նախապատուութիւնը հանդիսականաց միաձայն հաւանութեամբը խառնէմ տուտուն կը շնորհուի : որ հազար նաղանքներէ յետոյ ուր ուրեմն առաջ անցնելով կը քակէ դայն և մէջէն չըջողգեստ մը կը հանէ ու կըսէ .

— Բա ա՛ս ինչ է, եէլտիրմէ՞ է ի՞նչ է, աս ի՞նչ էրկան պան է, քա ախճիկ, մէկ ծարէն ալ տուն վեր առ... մեղայ, ի՞նչ ալ ծանրը պան է, խուրշին է ինչ եռմուրճախս է, թեւերս վար եկաւ... ան չէ ամա կիւմէ՞ղ է խումաշը, չէ նէ կէզի, աչկս ալ աղէկ մը չը դօրեր կոր ամա, պէսպէսի սէվայի ըլլաւ է... քէչկէմ կէօզլիկս հետ առեր էի :

— Ան քու վախճիթ խումաշները հիմայ դրսեցի կնիկները պիլէ չեն հագնիր կոր, ցնդած կնիկ, ըսաւ անդիէն կրակօտ կին մը, ատոր կըռօն կըսեն, կըռօն, կը հասկնաս աճապա կըռօնը ի՞նչ է :

— Կռօղը պօղաղիք. սա նայեցէք մէյ մը, մամուն տեղը կնկանը սըվոր չափած առակները կը լը-

սէ՞ք կոր : մէյ մ'ալ ցնդած հէ՛, ութանմազ :

— Յերահատ ըրէ, ճանըմ խառնէմ տուտուն, ըսաւ Մարթա, անիկայ ճահիլ է, դուն քեամիլ ես, դուն պէտք է օր մէյ մը պակաս ըսես, հէմ անիկա քեզի կըռօղ չըսաւ, կըռօն ըսաւ քի պիլիմ մը խումաշ է :

— Խումաշն ալ վար ասնի պանն ալ, ըսաւ խառնէմ զայրացած ու սենեակէն դուրս նետուեցաւ ֆօթօղը շտկելով որ մեկնի, բայց քանի մը հոգինքր դէմը վազեցին աղաչանօք ճամբէն ետ դարձուցին և բերին առջի տեղը նստեցուցին :

— Գործերնուս նայինք, ըսաւ աշխուժիւ Մարթա, երբ ամեն ոք լռեց, քաշէ քա իրար, դուրս հանէ տա մեկախներն ալ տէ տուր կէնճէրուն քի նային :

— Բա ասիկայ Ալքաղար է, ըսաւ աղջիկ մը չըջողգեստ մը ցուցունելով իւր մօրաքեռը, աղւոր պան է, ամա կըտորճիկ մը շարքը պիլիմնիղ է, կօճակներն ալ վառուլ չեն դրեր. հայտէ՛, պայաղի մարդիկ դուք ալ :

— Ամա ինչ խըտար պայաղի, պատասխանեց մօրաքոյրը, եախային, թէւին պէրաններուն ֆըրֆըր մը օլսուն դրած ըլլային :

Շըջողգեստաց ձևի մասին եղած դիտողութեան վերջը չի պիտի դար, եթէ Մարթա տուտուն, ուրիշ ծրար մ'ալ գորդին վրայ չի նետեր ըսելով .

— Առէք, աս ալ հարս հանըմին քիւրքին պօխճան է. պաց Օղիտա հանըմ :

Օղիտա ծրարը բանալով մէկ երկու մուշտակ հանեց մէջէն և նետեց մէկը մէկուն վրայ և մէկաշն ալ ուրիշի մը :

— Բա նինէ խաթուն, ըսաւ նորատի կին մը, ձեռքը բռնած մուշտակը իր կէսուրովը ցուցնելով. կը տեսնաս, վառախ իշտէ ատոր կըսեն. ինչ կըլլայ տղուդ դուրցէ տէ թող հատ մը ինծի չինէ :

— Ինչո՛ւ, դուն չունիս օր կը հաւաստիս կոր, ի՞նչ ըրիր սաչի տէյի քեզի տուած սև տիպէթ էրեստով, էտիտին չախալ երկու բէշերը մէյմէկ քիչ նաֆէ քիւրքս :

— Աման դուն ալ մարիկ, հիմայ տարիր պերիւր ան միւսիպէթ չախալ քիւրքը աս կիւզէլիմ վարչախին նմանցուցիր :

— Ձի հաւնեցա՞ր ալլըման, պատասխանեց կէսուրը բորբոքած, առջի ողորմած հոգին 18 հատիկ զուրուշի է առեր անիկայ տեղաց մը. 16 տարի բայաբայ էս հագայ, սօյրա հանեցի քեզի տուի. աղէկ պան օր չըլլար նէ կը դիմանա՞ր, Բանիթ կառնեմ էս ատ վաղախ է, պաճախ է ի՞նչ է, հովին տամ նէ կը տանի :

— Էյ սուս, սուս, վրայ բերաւ մէկէն հարսը, նայինք սա խալը յին վրայ նետուածը ի՞նչ է :

Իրօք Մարթա բան մը նետեց, հարսին ճէհէզ-ներուն ծրարը, որ շիտակ գորդին վրայ ինչալու, զնայ թէ պէրին գլխուն զարկաւ եւ անոր փոթօղը վար ձգեց :

(Գալ անդամ)

ՀԱՏՐՆՏՈՐ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆՔ

— Ձրսենք բոլոր ինչ որ կընենք, բայց ըսածնիս ընենք :

— Բան մ'ըսէ որ լուծենէն աւելի արժէ՝ եւ կամ լռէ :

— Եթէ աղէկ մեռնիլ կուզես՝ հարկ է որ աղէկ ապրիս :

— Կարդալու տտեննիս մեղուի նմանելու ենք :

— Մըսեր, վաղը կուղղեմ ինքզինքս, վասն զի սա վաղն քուկդ չէ :

— Եթէ կուզես որ բան մը դադարի ըլլայ՝ զայն մ'ըսեր, եթէ չես ուզեր որ զայն զիտնան՝ մ'ընէր :

— Յանցաւորը կը փախչի, բայց խղճի խայթը կը հալածէ զայն, կը վազէ՝ կը համնի :

— Արցունք թափել մի տար, Աստուած զանոնք կը համրէ :

— Եթէ ժամանակդ աղէկ գործածէիր, անոր կարճու-թեանը վրայ չէիր գանգատիր :

— Բան մ'ընէր, բանի մը ձեռք մի զարներ բարկու-թեան ժամանակ : մորկի ժամանակ կը նաւէի՛ր :

— Հասուն կերպով կշռեցէք ինչ որ կը տրամադրէք :

— Բարի համբաւ մը վաստկէ եւ յետոյ հանգչի :

— Բարի սիրտ մը ետութիւնը չըմբռնէր :

— Գէշ զիտնալէն աղէկ է որ բան մը չդիտնաս :

— Եթէ կուզես որ այլք քեզի խնայեն՝ դու եւս խնա-յէ այլոց :

— Կեանքը աւանդ մ'է, որուն հաշիւը պարտիմօ օր մը տալ :

— Յիշէ ընդունուած բարիք մը :

— Եսասէրը կը յիշեն իրենց մատուցած ծառայութիւն-ները եւ ընդունածնին կը մոռնան :

— Ամէն բան դիւրին կերեւայ բան մ'ընել չգիտցողին :

— Կեղծաւորը մեղր ունի չրթանց վրայ եւ լեզի սրտին մէջ :

— Ծիանիլ՝ ստուապիլ եւ մեռնիլ, ահա մեր բոլոր պատ-հուծիւնը երեք բառով :

— Ամէն բան ինձ համար, ոչինչ այլոց համար : ահա եսականին օրէնքը :

— Ահա երեք բառով, որ ըսած չեն խաբուիր : զուար-

թութիւն, մեղմ հրահանգ եւ չափաւոր ճաշ :

— Կուզե՞ս զիտնալ ի՞նչ՝ յատկութիւններ կը պակսին մարդէ մը, ընէ՞ զանոնք որովք կը պարէի :

— Կրթութիւնը միակ բարիքն է զոր բաղդը՝ չկարենայ մեղմէ յախշտակել :

— Գեղեցիկ գործերը երբէք լաւ եւս չեն պատմուիր՝ քան զանոնք ընտղներէն :

ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՑ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆՑ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ, ՅՈՒԼԻՍ 4-12

Յուլ. 4 Կր.— Իրադիտութիւն Երախայր Գ. — Հայերէն Կրտսերագոյնք. — Գաղ. Տառնութիւն, Երեցագոյնք. — Ընթերցումն Շարադրութեանց եւ Արտասանութիւնք :

» 5 Բշ.— Հայերէն, Երախայր Գ. — Տաճկերէն, Երեցք Գաղղիարէն, Երեցագոյնք. — Տարերը Բնակ. գիտ. Կրտսերագոյնք. — Դրահաշիւ, Կրտսերք. — Փիլիսոփայութիւն, Երեցագոյնք :

» 6 Գշ.— Թուաբանութիւն, Երախայր Գ. — Տաճկերէն Կրտսերագոյնք. — Հայերէն, Երեցագոյնք. — Գաղղիարէն, Կրտսերք. — Եռանկ. ԳԳԺ. Երկ-րչի. Տիեզրգր. Երեցագոյնք. — Հին պատմ. Արեւել. Ժողովրդոց, Կրտսերագոյնք :

» 7 Դշ.— Թուաբանութիւն, Կրտսերագոյնք. — Գրագիտ. եւ Պատմ. Հայ Մատենագր. Կրտսերք. — Գաղղիարէն, Երեցք. — Անգղիարէն, Երեցագոյնք. — Անգղիարէն, Կրտսերք. — Բնագի-տութիւն, Երեցք :

» 8 Եշ.— Քրիստ. եւ Հայոց պատմ, Երախայր Գ. — Գա-ղղիարէն, Կրտսերագոյնք. — Պատմ. Աղգ. եւ օտար Մատենագր, Երեցք. — Բնալուծ. եւ Երկրբն. Երեցագոյնք. — Բնակ. Պատմ, Կրտսերք. — Մարմնամարդ, Ընդհանուր :

» 9 Ուր.— Հայերէն, Երեցք, — Տաճ. եւ տարերք Պարս. եւ Արաբ. լեզուի, Երեցագոյնք. — Տաճկե-րէն, Կրտսերք. — Անգղիերէն, Երեցք. — Պատմ. Արաբ. Գաղ. Գերմ. Անգղ. մատենագր : Երեցագոյնք. — Աշխարհագրութիւն, Կրտսե-րագոյնք :

» 10 Շըթ.— Աշխարհագրութիւն, Երախայր Գ. — Լա-տիներէն, Երեցագոյնք. — Պատմ. Միջին դա-րու եւ նոր ժամանակաց, Երեցագոյնք. — Հայերէն, Կրտսերք. — Պատմ. Յնց. եւ Հռովմ. Երկրաչափութիւն, Երեցք :

» 11 Կր.— Գաղղիարէն, Երախայր Գ. — Պատմ. Ժամա-նակակից եւ Ընդհ. տեսութիւն, Երեցագոյնք. Աշխարհագրութիւն, Երեցք եւ Կրտսերք :

ՅԱՆՅԹ.— Ժամերն ըստ Եւրոպացոց են : — Երեցագոյնք ուսումնաւարտ դասն կը ներկայացնեն :

Տ.

Կրթարանին Տնօրինութիւնն պատիւ ունի ծանուցանել զի 2. Տարւոյ ընդհանուր հարցաքննութիւնը կուսանողաց պիտի սկսին յապաքինկայ հինգշաբթի օր, ի 1/13 յուլիսի, ըստ հետեւեալ կարգացողին .

- Յուլ. 1 Եւ. — Գրիտ. Վարդ. (Նախակրթ. կարգաց). — Պատմ. Հայոց (Նախ. Ա. եւ Բ. կարգաց). — Պատմ. Ս. Գրոց եւ Ընդ. (Ա. եւ Բ. կարգաց). — Պատմ. Ընդհ. եւ Աշխ. (Դ. կարգի) :
- » 2 Ուր. — Թուրքերէն (բոլոր կարգաց). — Ֆրանսերէն (Ա. եւ Բ. կարգաց) :
- » 3 Շը. — Ֆրանսերէն (Բ. Գ. եւ Դ. կարգաց). — Հայ. (Ա. կարգի). — Հայ. Բնական Պատմ. եւ Համարող. (Նախակրթ. կարգաց) :
- » 4 Կիր. — Հայերէն (Բ. Գ. եւ Դ. կարգաց). — Համարող. (Ա. եւ Բ. կարգաց). — Յունարէն (մասնաւորաց). — Տիեզերագր. (Դ. կարգի). — Գրծագրութիւնը եւ Գեղեցկագրութիւնը ի տես :
- » 5. Բշ. — Բնական Գիտութիւն (բոլոր կարգաց). — Աշխարհագր. (Նախակրթ. կարգաց) :
- » 6. Գշ. — Անգղիերէն (բոլոր կարգաց). — Ուսողութիւն (Բ. Գ. եւ Դ. կարգաց) :
- » 7. Դշ. — Աշխարհագր. (Ա. Բ. եւ Գ. կարգաց). — Տիեզերագր. (Դ. կարգի). — Երկրաչափ. սկզբունք (Ա. կարգի) :

Քննութիւնը կը սկսին առաւօտեան ի ժամ 2 ըստ Թուրքաց եւ կը տեւեն մինչեւ 10՝ միայն 1/1 ժամ դադար լինելով ի կիսաւոր :

Տնօրինութիւնն պատիւ ունի յուսարայ ի 2եղ թէ պիտի հաճիք խրախուսել զայակերտութիւն կրթարանին 2եր. եւ ձեր բարեկամաց ներկայութեամբ :

Որով մնամ ակնկալու
25 Յունիս 1882
Սթրասպուր
Հիմնադիր Տնօրէն
Յ. ԳՈՐԻՅԵՅ

ԳՈՐԻՅԵՅԻ ՔԵՐԵԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖԻՆԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵՋՈՒՐ

ԱՆԻ ՈՃՈՎ

Երկասիրեաց Թովմա Թէրդեան

Ազգային բազմադիւն զրազէտ եւ կայսերական վարժարանին դասաւոր Թ. Թէրդեան էֆէնտի այս անգամ իւր Անի ոճով Բերականութեան Բ. մասը ի լոյս ընծայած է Վեներաբիլ Մխիթարեան հարց մաքուր տպագրութեամբ :

Անի ոճն իրրեւ կատարեալ եւ գիւրուցոյց մշտն, ամեն Գաղղիագէտ ազգայիններէ ընդունուած ըլլալով, մեր կողմանէ գովեստ չալլել աւելորդ կը համարիմք, եւ կը հրաւիրեմք զմեծայարդ սուսցիւս եւ զվախաբոյս որ վրութան տոյն Բ. մասէն ալ լաւ օգուտներ քաղել :

Կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց ըով, գին 6 դահկան : Կեդրոնատեղին է Մխիթարեան Հարց գրատունը ի Բէրշեմպէ բաղար, Սեղրոս խան :

Յիշեալ Քերականութեան մէջ ընթերցման արժանի խիստ ընտիր եւ զուարճալի մանրամասն պարունակուած ըլլա-

լով, հարկ համարած եմք անոնցմէ ընտրելագոյնները քաղել եւ հետգհտէ հրատարակել :

ՅՈՎ. ՀԱՆՆԻՍ ՍԵՐԵԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԶԲՕՍՄԱՆԻ

Հեղինակին մեծ մասամբ անտիպ քերթուածներու մի հաւաքածոյն է Սրամեան տպարանէն ութածալ հինգ թերթերով մաքուր տպագրութեամբ իւրոս ընծայուած եւ նուիրուած առ Հայ ուսանողութիւն :

Ս.մեն կարգի ազգայնոց ընթերցանութեան արժանի սոյն գրքոյն խիստ յարմար է նաեւ մրցանակաբաշխութեանց պարգեւներու համար :

Գինն է հինգ դուրուշ :

Եր ծախուի բոլոր գրավաճառաց ըով, Կեդրոնատեղին է Սրամեան գրատունը :

Միգորացի Տաթար Ղեղշ Կը Լիւր :

ԿԱՐԵԻՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ա. ՍՈՒՐԵՆԵԱՆ

ՆՈՐ ՎԱՍՈՒՍՏՈՒՆ ՆՊԱՐԵՂԻԱՅ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ

ՈՒԵԼԻՅ ԸՄՊԵԼԵՍՅ

Կ. Պօլիս, Մըքըր չարշիք ըով Թահաթի փաղոց թիւ 70

Այս նոր վաճառատան մէջ կը գտնուին նպարեղինաց ամենէն ընտիր տեսակներն ու Սիպերիոյ նոսալին կարգի կարագ լւղ, խահուէ, չաքար, պանիր, ձիթ, ընթրուկազ բրինձ, լըրիս, սրտիկալթ մօս, օսլայ, աճաւ, ձիթապտուղ, մաքառնայ, բաթաթէս, Եւրոպայէն տուրիքով բերել տրուած աղած ձկներ, Մայակայի, Պորթուգի եւ Նասաբանայի դիմիներ, քօնեաքներ եւլն. եւլն :

Գիներու չափաւորութեան եւ կշռոց ճշգրութեան մասին պատուարժան յաճախորդ, ըստ ամենայնի գոն պիտի լինին : Վստահ եմք որ ամեն ազգայինը այսպիսի չափական վաճառատունը պիտի քաջալերեն չը գիմելով օտարին, որով ընծայած պիտի լինին իրենց գործունակ ապրասիրութեան օրինակն :

Մայրաքաղաքին թաղերէն եւ արձարձաններէն մեղ ուղղեալ յանձնարարութիւնը թէ մեծ եւ թէ փոքր քանակութեանց համար փութով եւ սովորական ճշգրութեամբ կը կատարուին :

ԱՐԱԿ ԶՆՆԵԼՈՒՆ

Թարգմանեաց ի Գաղղիական

ԱՂԱՂՈՒԿ ԹԱԴԵՍ ՎԵՐՈՒԹԵԱՆ ՍԵՐԱՍՏԱՅ

Կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց ըով, սուրի Պօղոս աղայի խանութը, Ղալաթիոյ եկեղեցոյն բանկայը, եւ ի Բերա Վերտի թատրոնին դէմ ճխավաճառ Գաւաթիկ Էֆ. Կիւլերեանի թիւ 183 խանութն եւ թիւնէլի պողոտային վրայ ճխավաճառ Պ. Ոսկանի թիւ 503 խանութն, ի դին 10 դր :

Շատ առնուլ ուղղորդ կը հրաւիրուին Ղալաթիոյ Ս. Մկրտաւորիչ եկեղեցոյն բանկայը, ուր կը գտնուի Թարգմանին տարւոյ զմեզ ամեն յիշատակ յիշատակ :

ԻՄԱԳԻՐ—ՏՆՊԵՆ

ԳԵՈՐԳ. Յ. ԱՅՎԱԶՅԱՆ